

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDMIOTOWEJ, W RAMACH KTÓREJ REALIZOWANY BĘDZIE INTERDYSCYPLINARNY PRZEDMIOT SZKOLNY (IDS)

Scenariusz jest częścią pilotażowego programu IDS, którego celem jest zmiana priorytetów w nauczaniu w szkołach podstawowych na całym świecie na rzecz kształcenia uniwersalnych kompetencji ponadprzedmiotowych, zawartych w opracowanej przez badaczy **Holistic Think Tank** liście wartości „**Czego Powinna Uczyć Szkoła (CPUS)**”.

Celem każdej lekcji przedmiotowej realizującej **IDS** jest kształtowanie i rozwijanie wybranych wartości z listy [CPUS](#), obejmującej postawy i umiejętności, które mają przygotować młodych ludzi do życia w zmieniającym się świecie. Celem kształcenia w podejściu holistycznym jest wykształcenie aktywnych i zaangażowanych obywateli, zdolnych do współpracy i krytycznego myślenia, a przede wszystkim – szczęśliwych i spełnionych ludzi, którzy znają swoją wartość i czerpią satysfakcję ze swojego życia.

IDS propaguje ideę kształcenia holistycznego, w ramach którego zdobywanie specjalistycznej wiedzy przedmiotowej jest tylko środkiem do osiągnięcia nadrzędnego celu edukacji – kształcenia społeczeństwa w zgodzie z wartościami humanistycznymi.

PARTNERZY:

University of
Sheffield

Human
Restoration
Project

Holistic Think Tank
Fundacja Fiducia
43-300 Bielsko-Biała
Ul. Dworkowa 2
KRS: 0000817648

holisticthinktank.com
 [/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080](https://www.facebook.com/people/Holistic-Think-Tank/100085686888080)
 [@HolisticTT](https://twitter.com/HolisticTT)
 [/company/holisticthinktank](https://www.linkedin.com/company/holisticthinktank)

1. INFORMACJE OGÓLNE

1. Imię i nazwisko nauczyciela

Tomasz Wójtowicz

2. Przedmiot, w ramach którego prowadzona będzie lekcja IDS

Matematyka

3. Temat lekcji

Życie toczy się wokół równań – zastosowanie równań liniowych z jedną niewiadomą.

4. Wartości z listy „Czego Powinna Uczyć Szkoła ([CPUS](#))”, które wykształci i/lub rozwinie lekcja

- Sprawczość: rozwiązywanie problemu (umiejętność znalezienia wyjścia z nowej lub trudnej sytuacji przy wykorzystaniu wcześniej zdobytej wiedzy i umiejętności).
- Wspólnotowość: rozwiązywanie konfliktów (szukanie rozwiązań, które są zarówno wykonalne, jak i korzystne dla wszystkich zaangażowanych stron, umiejętność przyznawania się do błędów i pomyłek).
- Rozmowa: skuteczne i kreatywne umiejętności interakcji (pewność siebie, życzliwość, umiejętność słuchania).
- Krytyczne myślenie: bycie ciekawym świata (docenianie różnych sfer życia), umiejętność krytycznego myślenia (wyszukiwanie informacji, ich interpretowanie, zdolność do skutecznego osądu i wnioskowania).
- Samoświadomość: kształtowanie odporności na stres (umiejętność zachowania równowagi i spokoju niezależnie od czynników zewnętrznych), gotowość do szybkiego nabywania nowych umiejętności i strategii.
- Uczciwość: poczucie sprawiedliwości społecznej (próba przezwyciężenia nierówności systemowych i strukturalnych oraz radzenia sobie z relacjami władzy, które dotyczą codziennych interakcji, w tym szkolnych).

5. Poziom edukacji / wiek uczniów

Szkoła podstawowa – klasa VIII / 13-14 lat

6. Czas przeznaczony na realizację scenariusza

Może to być zarówno jedna godzina lekcyjna, jak i blok lekcji lub cykl połączonych godzin lekcyjnych

Dwie godziny lekcyjne – 90 minut

2. REALIZACJA

7. Opis przestrzeni wspólnego działania

Proszę opisać zarówno sposób wykorzystania przestrzeni klasy, jak i metody budowania relacji, współpracy i otwartości w pracy z uczniami

Sposób wykorzystania przestrzeni klasy:

Salę można zaaranżować w formie studia telewizyjnego. Wyznacznikami projektowania sali lekcyjnej powinny stać się elastyczność, otwarte i włączające podejście, aktywna praca zespołowa i dynamika społeczna. Centralnym punktem powinna być tablica interaktywna, służąca do prezentacji rozwiązań. W tle wydzielone stoliki dla drużyn oraz stół dla jury. Całość musi prezentować się jako przestrzeń wspólna, pozwalająca na różnorodne interakcje w elastycznych grupach.

Metody budowanie relacji, współpracy i otwartości: jasne sprecyzowanie wymagań, nawiązanie kontaktu z każdym uczniem, udzielanie przez nauczyciela konstruktywnych informacji zwrotnych, rzetelna ocena zgodnie z ustalonym regulaminem, budowanie atmosfery zaufania i bezpieczeństwa, współdziałanie w grupie, zdrowa rywalizacja.

8. Szczegółowy opis przebiegu lekcji

Proszę opisać przebieg projektowanej lekcji przedmiotowej realizującej IDS

Lp.	Element lekcji	Omawiane zagadnienie przedmiotowe	Przebieg pracy z uczniami w odniesieniu do realizacji wybranych wartości z listy CPUS
1	Zaangażowanie	Równanie liniowe z jedną niewiadomą.	Zadaniem nauczyciela jest stworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się. Zorganizowanie pracy: wybór przez uczniów kółka z jednym z numerów: 1, 2, 3, 4, 5. Zajęcie miejsc przez uczniów przy stolikach z wybranym numerem od 1 do 4. Uczniowie z numerem 5 tworzą jury. Każda drużyna wybiera lidera zespołu. Postawienie problemu przed uczniami: wykorzystanie równań liniowych z jedną niewiadomą do rozwiązywania problemów matematycznych. Określenie celów: zastosowanie równań do rozwiązywania zadań tekstowych. Stworzenie atmosfery sprzyjającej działaniu: analiza i modyfikacja regulaminu Meczu Matematycznego (załącznik nr 1.1). Uczniowie zgłaszają ewentualne uwagi.
2	Badanie	Rozwiązywanie równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych. Rozwiązywanie równań, które po prostych przekształceniach wyraża algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą.	Rozpoczęcie meczu matematycznego. Każda drużyna otrzymuje zadania do rozwiązania zadania z załącznika nr 1.2. W pozostałych zespołach jest tak samo. Nauczyciel sprawdza, ile wiadomości i umiejętności uczniowie wnoszą do pracy. Uczniowie analizują otrzymany materiał, dyskutują, porządkują zdobyte wiadomości i doświadczenia, formułują hipotezy, ustalają sposoby rozwiązania.
3	Przekształcanie	Rozwiązywanie zadań tekstowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym także z obliczeniami procentowymi.	Nauczyciel obserwuje i uważnie słucha uczniów. Uczniowie z poszczególnych zespołów przygotowują rozwiązania zadań z załącznika nr 2. Wyjaśniają pojawiające się wątpliwości i ustalają, w jaki sposób najefektywniej przedstawić rozwiązania. Przyjmują ostateczną wersję rozwiązania zadania.
4	Prezentacja	Weryfikacja wyniku zadania tekstowego, ocena sensowności rozwiązania.	Następuje prezentacja rozwiązań uczniowskich w formie meczu matematycznego, zgodnie z regulaminem. Porównanie różnych metod rozwiązania zadań oraz uzyskanych przez inne zespoły efektów, podzielenie się uwagami na temat pracy zespołu.
5	Refleksja	Uczniowie dokonują samooceny, określają, czego się nauczyli.	Nauczyciel nagradza uczniów oceną bardzo dobrą za aktywny udział w meczu matematycznym. Inspiruje uczniów do refleksji. W tym celu używa metody RTD (załącznik nr 1.3). Uczniowie samodzielnie dokonują samooceny swoich zmagania w meczu matematycznym.

9. Metody pracy i materiały dydaktyczne

Karty pracy i inne materiały mogą być załączone w osobnych plikach

Karty pracy: załącznik nr 1.1 (regulamin meczu matematycznego), załącznik nr 1.2 (zadania na mecz matematyczny) kartki z zadaniami dla uczniów, flamastry, arkusze papieru, załącznik nr 1.3 – plansza RTD.

Metody pracy: praca z materiałem przygotowanym przez nauczyciela, gra dydaktyczna – mecz matematyczny, model RTD.

10. Wiedza i umiejętności ponadprzedmiotowe (patrz lista [CPUS](#)) zdobyte podczas lekcji

- Pozytywne działania na rzecz przyszłości.
- Umiejętność rozpoznawania i nazywania stanów i emocji.
- Ciekawość świata i jego wielopoziomowej złożoności.
- Zachowanie postawy krytycznego myślenia.
- Komunikowanie swoich myśli i potrzeb z zachowaniem szacunku do innych.
- Umiejętność przemyślanego i aktywnego działania.
- Działanie w duchu sprawiedliwości i odpowiedzialności społecznej.
- Odnajdywanie się w zmieniających się warunkach i kontekstach.

3. REFLEKSJA

11. Metody przekazywania uczniom informacji zwrotnej w toku lekcji przedmiotowej realizującej IDS

Nauczyciel przekazuje uczniom informację zwrotną za pomocą techniki FUKO (F- fakty, U – uczucia, K – konsekwencje, O - oczekiwania), która pomaga stworzyć komunikat, opisujący, jaki wpływ wywiera na nas konkretna sytuacja lub zachowanie.

12. Sposoby podsumowania lekcji IDS oraz oceny jej przebiegu z uczniami

Podsumowanie i ocena lekcji za pomocą modelu „RTD - rób tak dalej”, który jest zbudowany z 5 elementów (załącznik nr 3):

1. **Zacznij** (start) robić coś, czego do tej pory nie robiłeś/robiłaś, a co przyczyniłoby się do osiągnięcia przez Ciebie lepszych efektów.
2. **Przestań** (stop) robić coś, co przeszkadza Ci w osiągnięciu przez Ciebie dobrych efektów.
3. **Więcej** – rób więcej czegoś, co już robisz, a czego nasilenie pozwoliłoby Ci osiągać lepsze wyniki.
4. **Mniej** – zmniejsz nasilenie prac, które nie wymagają aż takiego nakładu lub można zmniejszyć czas na nie poświęcany bez szkody dla wyników.
5. **Rób tak dalej** – to, co Ci wychodzi bardzo dobrze i co warto kontynuować.

13. Zakładany wpływ lekcji IDS na rozwój społeczno-emocjonalny uczniów

Udział uczniów w meczu matematycznym przyczyni się do kształtowania u uczniów umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć w konkretnych sytuacjach, motywowania do działania oraz podejmowania czynności, które pomagają regulować emocje. Istotnym elementem jest również wspieranie procesu budowania wzajemnych relacji między ludźmi – nauczanie dzielenia się, czekania, szanowania innych, przyjmowania odpowiedzialności za swoje zachowanie. Przechodzenie w kolejnych etapach meczu matematycznego będzie miało wpływ na wdrażanie nawyku kończenia działań przed rozpoczęciem następnych. Pełnienie roli lidera drużyny pozwoli rozwijać poczucie obowiązku i odpowiedzialności. Odpowiednio przemyślane motywowanie i nagradzanie uczniów za oczekiwane postępowanie, nawet za drobne osiągnięcia, zachęci i zmotywuje uczestników meczu do wysiłku.